

SUNNIR MIÐLAVANAR SUM VIT ERU SAMAN UM

Góð ráð til foreldur at
0-18 ára gomlum börnum

”

**GÓÐ FORELDUR SETA
MØRK, SO VIT VITA,
HVUSSU VIT SKULU
BERA OKKUM AT, TÁ
IÐ VIT VERÐA VAKSIN**

NÆMINGUR Í 5. FLOKKI

Talgildir miðlar – teldlar, fartelesonir, teldur, PlayStation og sjónvarp ríka familjulívið við góðum upplivingum, undirhaldi, læru, hugnaligari samveru og sunnum felagsskapi tvörtur um gøtur og landamørk.

Í SSP síggja vit tíverri eisini, at við talgildu miðlunum koma nýggjar avbjóðingar, og avbjóðingarnar, sum frammanundan eru í barnalívinum, flyta við inn í talgilda heimin.

Nógvir dagstovnar, skúlar, ungdóms-útbúgvingar og ikki minst foreldur hava sett børn og miðlar á dagsskrá seinastu árinu, og yvirskipaða endamálið er:

At tryggja, at børnini fáa teir talgildu førleikar, samfelagnum tørv-ar, og samstundis fáa tíðarsvarandi siðmenning í sunnari javnvág við fysiska nærveru, talgild áhugamál og felagsskap.

Við *Sunnir miðlavanar* – sum vit eru saman um vil SSP geva foreldrum, sum vilja vera við í talgildu menningini og trivnaðinum hjá børnunum, eina røð av góðum ráðum

Ráðini stuðla foreldrum, sum eru sannførd um, at tætt samband millum børn og vaksin í familjuni og í øðrum sunnum felagsskapum er besta støði at menna børn til (høga) sjálvsvirðing og til at hava dirvi at mæta heiminum – eisini á netinum.

Tey góðu ráðini, sum gransking á økinum eisini tekur undir við, byggja á royndir úr veruleikanum í dagliga arbeiðinum, og svara teimum spurningum, sum børn, foreldur og fakfólk kring landi seta um miðlar

Góða eydnu!

TEY 0-3 ÁRA GOMLU

TÍÐ

Mælt verður til í mesta lagi 0-35 minuttir um dagin.

SVØVNUR

Eingin skíggi 30-60 minuttir fyri songartíð.

HVAR/STAÐ

Fylg við, hjálp til og ger viðmerkingar, tá barnið spælir telduspøl. Lat felagsrúm vera staðið, har barnið er á netinum.

FORELDUR

Takið aktivt støðu til, hvussu nógv tit sum familja vilja hava talgildar miðlar at fylla í heimi tykkara. Bæði hjá tykkum sum fyrimyndir og hjá børnunum. Eingir talgildir miðlar (heldur ikki sjónvarp), meðan etið verður, tí tað kann gera signalini, kroppurin sendir um svongd og mettu, veikari og ger, at felagskapurin ikki er í miðdeplinum.

MÁLTÍÐIR OG BLÆUSKIFTI

Eingir miðlar til borðs ella á skiftiborðinum. Barnið fær virðismiklar førleikar, tá tað er ein avvarðandi vaksni, sum hjálpir barninum burtur úr ørkymlan, tá ið tað skal eta ella skiftast á. Tað mammu- ella pápa-røddin, nánd og eygnasamband, sum skal ugga og hjálpa barninum at stillast – ikki ein farteleson ella teldil.

TEY 4-7 ÁRA GOMLU

TÍÐ

Mælt verður til í mesta lagi 30-60 minuttir um dagin.

SVØVNUR

Eingin skíggi 30-60 minuttir fyri songartíð.

HVAR/STAÐ

Ver saman við barninum, tá tað er á netinum. Barnið skal vera nær við tykkum, og tey skulu bara vera virkin á netinum í felagsrúmunum. Eingir talgildir miðlar (heldur ikki sjónvarp), meðan etið verður, tí tað kann gera signalini, kroppurin sendir um svongd og mettu, veikari og ger, at felagsskapurin ikki er í miðdeplinum.

FORELDUR

Takið aktivt støðu til, hvussu nógv tit sum familja vilja hava talgildar miðlar at fylla í heimi tykkara. Bæði hjá tykkum sum fyrimyndir og hjá børnunum. Harafturat er tað týdningarmikið at fáa eitt prát við onnur foreldur t.d. í barnagarðinum og seinni við foreldur í flokkinum. Verið serliga ansin í sambandi við spæliavtalur, tí mørkini fyri, hvussu

nógv børn orka av spæli og filmi o.s.fr. eru ógvuliga ymisk.

GREIÐ MØRK/GREIÐIR KARMAR

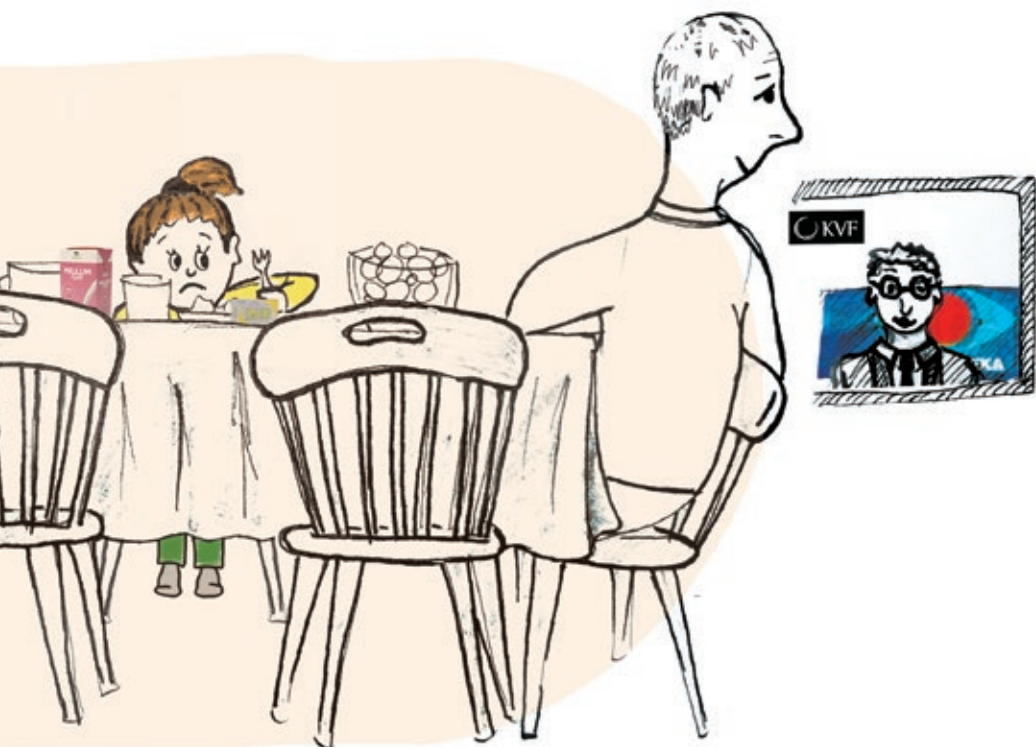
Í hesum aldrinum eru nógv børn so drigin at teldlum og spølum, at tey hava tørv á greiðum karmum um, hvat, hvar og nær tey kunnu spæla á miðlunum. Karmarnir geva barninum frið/náðir til eisini at fáast við okkurt annað. Tað er í hesum árunum, at grundin undir góðum miðlavanum og miðlaskili verður lögð.

”

MAMMA, KUNNU VIT IKKI GERA HASAR
HAR REGLURNAR AFTUR? SO SLEPPUR
TÚ UNÐAN AT VERA SÚR, OG EG SLEPPI
UNÐAN AT HUGSA UM TAÐ (AT SPÆLA)

5 ÁRA GAMAL DRONGUR UM REGLUR FYRI TELDIL

TEY 8-12 ÁRA GOMLU

TÍÐ

Mælt verður til í mesta lagi 1-2 tímar um dagin.

SVØVNUR

Eingin skíggi 30-60 minuttir fyrri songartíð.

HVAR/STAÐ

Barnið skal vera nær einum vaksnum, og tey eiga bara at vera á netinum í felagsrúmum. Ver áhugað/ur í tí, tey gera, og ver uppií so nógv, sum til ber. Eingir talgildir miðlar (heldur ikki sjónvarp), meðan etið verður, tí tað kann gera signalini, kroppurin sendir um svongd og mettu, veikari og ger, at felagsskapurin ikki er í miðdeplinum.

FORELDUR

Takið aktivt støðu til, hvussu nógv tit sum familja vilja hava talgildar miðlar at fylla í heimi tykkara. Bæði hjá tykkum sum fyrimyndir og hjá børnunum. Børnini elska at práta um evnið, so takið tey uppi og lurtið eftir teirra uppskotum. At tosa við og arbeiða saman við øðrum foreldrum hevur avgerandi týdning í hesum aldrinum. Set tað eisini á dagskrá til foreldrafund í skúlanum.

SOSIALIR MIÐLAR OG TELDUSPØL

Áhugin fyri sosialum miðlum og spølum á netinum tekur seg av álvara upp í hesum aldrinum. Leitið fram upplýsingar um, hvussu tit sum foreldur kunnu stuðla undir miðlanýtsluni og miðlamentanina hjá barninum á Sikkerchat.dk

NEI!

TEY 13-18 ÁRA GOMLU

TÍÐ

Mælt verður til í mesta lagi 3 tímar um dagin.

SVØVNUR

Eingin skíggi 30-60 min. fyri songartíð.

HVAR/STAÐ

Tá ið barnið hevur atgongd til netið og talgildar miðlar í sínum egna kamari, hevur tað stóran týdning, at tit tosa við barnið um tað, sum tað hevst at á netinum. Tit skulu vera tøk, forvitin og javnan hyggja til barnið. Eingir talgildir miðlar (heldur ikki sjónvarp), meðan etið verður, tí tað kann gera signalini, kroppurin sendir um svongd og mettu, veikari og ger, at felagsskapurin ikki er í miðdeplinum.

FORELDUR

Takið aktivt støðu til, hvussu nógv tit sum familja vilja hava talgildar miðlar at fylla í tykkara heimi. Bæði hjá tykkum sum fyrimyndir og hjá børnunum. Børnini elska at práta um evnið, so tak tey uppí og lurta eftir teirra uppskotum. At tosa og arbeiða saman við øðrum foreldrum

hevur avgerandi týdning í hesum aldrinum. Set tað eisini á dagskrá til foreldrafund í skúlanum.

SOSIALIR MIÐLAR OG TELDUSPØL

Sosialir miðlar og spøl á netinum er stóur partur av lívinum og sosiala felagsskapinum hjá børnunum í hesum aldrinum. Nógva nýtslan økir tíverri eisini um vandan fyri, at tey koma sær í ringar/keðilligar støður á netinum, og so hava tey av álvara brúk fyri, at tey vaksnu eru tøk og forvitin. Leitið fram upplýsingar um, hvussu tit sum foreldur kunna at stuðla miðlanýtsluni og miðlamentanini hjá barninum á Sikkerchat.dk

SEKSUALITETUR

Børn í hesum aldrinum eksperimentera í stóran mun við sín seksualitet og fjeppast gjøgnum sosialar miðlar. Tosið við barnið um at geva sær far um egin mørk og virða mørkini hjá øðrum. Til dømis um vandan við at deila egnar myndir ella privatar myndir hjá øðrum við kenningar ella á sosialum miðlum. Sikkerchat.dk viðger hetta evnið á heimasíðuni.

VIÐKOMANDI UPPLÝSINGAR OG LEINKJUR

SAMBAND

Um tú sum foreldur hevur spurningar ella er stúrin um miðlanýtsluna hjá barninum ella talgildu felagsskapirnar, ert tú vælkomin at seta teg í samband við okkum.

Óli Rubeksen, SSP ráðgevi
or@bvs.fo
Tel. (+298) 22 24 98

Mariann Reinert, SSP samskipari hjá politinum
ssp@politi.dk
Tel. (+298) 35 14 48

HENTAR HEIMASÍÐUR

www.redbarnet.dk
www.sikkerschat.dk

UPPRUNATILFAR

Sunde meðivaner – noget vi er fælles om. Útvegari SSP Viborg Kommune

VIBORG
KOMMUNE